Älvräddarna

- Christer Borg, ordförande Älvräddarna, en av 27 experter i Vattenverksamhetsutredningen
- Stopp för ny vattenkraft
- Restaurera de vatten som är vattenkraftsskadade
- Småskaliga kraftverk under 1,5 MW ska bort

Living Planet Report 2014

- Sötvattenekosystem de mest degraderade
- 76 % minskning av arter mellan 1970 och 2010
- Kraftigare minskning än för terrestriella arter
- Habitatförluster, fragmentering pga dammar för vattenkraft och bevattning
- Collen et al., 2014; Darwall et al., 2011; Cumberlidge et al., 2009; Abell et al., 2007.

Är läget under kontroll?

- 7 000 dammar och kraftverk saknar tillstånd enligt Miljöbalken.
- Fler än 2 100 vattenkraftverk
- Max 3 % har fungerande fiskvandringsvägar
- Beror på föråldrad lagstiftning - 1918 års vattenlag
- 1918: Dödsstraff, kvinnor hade inte rösträtt, husbönder hade rätt att prygla sina pigor och drängar

- Vattenverksamhetsutredningen! Tjohooooo!

- Eller…?

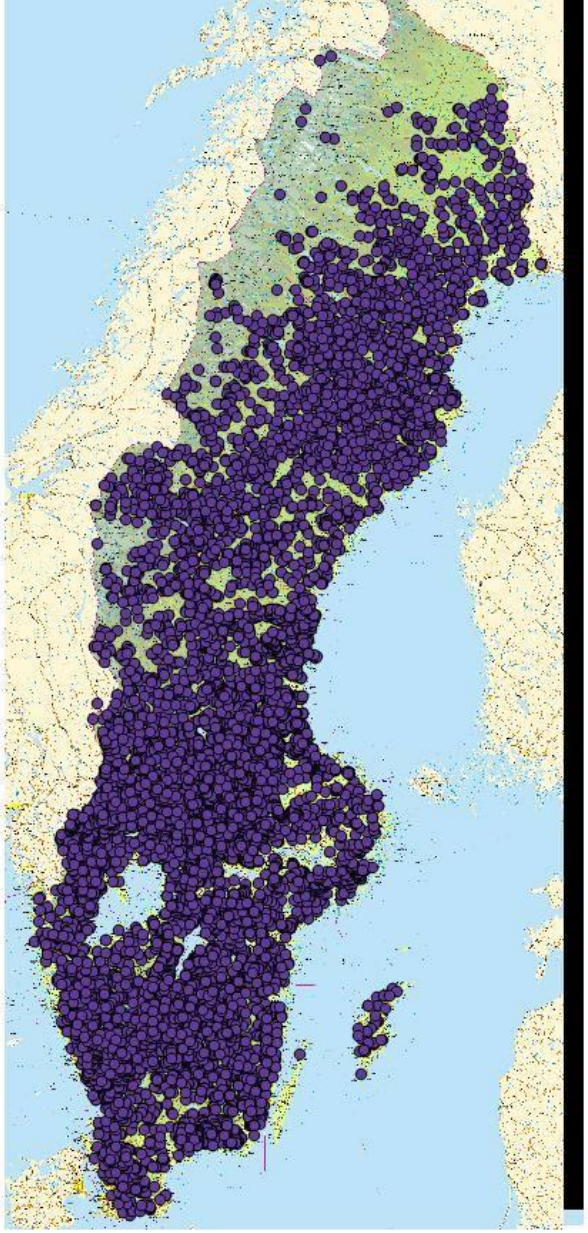

Vattenverksamhetsutredningen

(SOU 2012:89, 2013:69, 2014:35)

Förslag:

- Nyprövning av vattenkraftverk som har tillstånd enligt äldre lagstiftning
- Ta bort ersättningsbestämmelserna i samband med omprövning
- Samma regler kring prövningens omfattning och ändringstillstånd som för miljöfarlig verksamhet
- Ta bort möjligheten till lagligförklaring av äldre anläggningar
- Tidsbegränsade tillstånd
- Krav på miljörapport även för vattenverksamheter

ÄLVRÄDDARNA

Är läget under kontroll?

- Protester från kraftindustrin
- Storskaliga: Så viktiga att myndigheter knappt vågar titta på grundkraven i RVD – finns det andra sätt att nå dessa samhällsviktiga funktioner (reglerkraft – effekt)? Tycker ägarna. ☺
- Småskaliga: Alla är kulturminnen. Tycker ägarna. ☺

- Överklagan av åtgärdsprogrammen från bl.a. JBV
- Regeringen överprövat – mer informationsarbete i t.ex. jordbruket istället för reella krav.

- Samtidigt, i en annan ände av regeringskansliet… Nytt brev med kritik från EU-kommissionen!

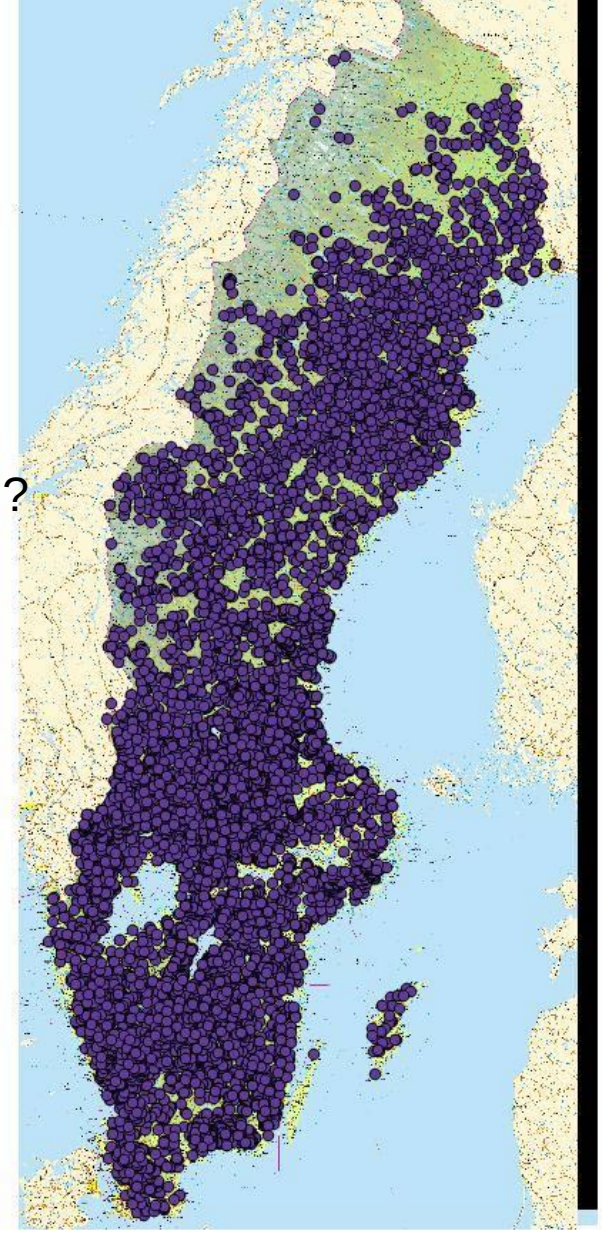

Kommissionens kritik

- Sverige behöver en lagstiftning som bättre överensstämmer med Weserdomen, **god ekologiskt status måste få status som gränsvärdesnorm**.

- Understryker att **påverkan samt** skräddarsydda **lösningar** måste **bedömas utifrån varje enskild vattenförekomst**.

- Ställer sig **starkt kritisk** till Sveriges tolkning av **vattenkraft som exkluderat från vattentjänster** enligt art. 9 i direktivet.

- **Kritik mot svensk omprövning**, uppdateringsystemet, **måste gå att effektivt pröva äldre tillstånd** till uppfyllande av Ramdirektivet.

- Kommissionen menar att **tillståndskraven** samt tillhörande **undantagsmöjligheter** inte kan prövas helt separat från varandra.

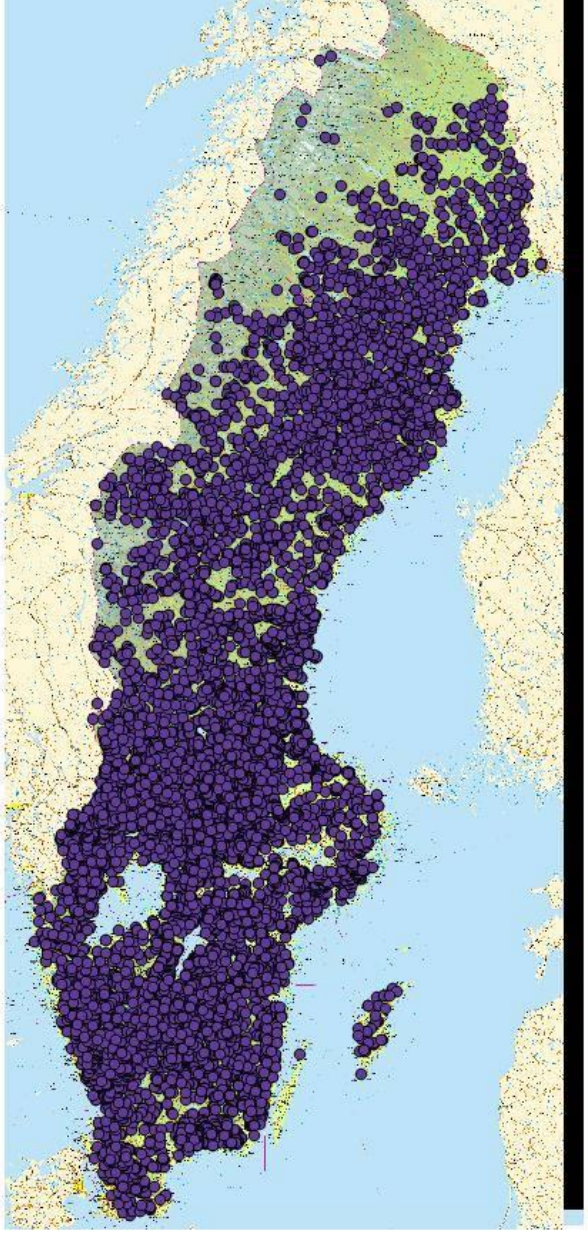

Weser-domen

- Skyldighet för medlemsstaterna att inte lämna tillstånd:

  1) När ett projekt kan medföra en försämring på kvalitetsfaktornivå av aktuell ytvattenstatus, eller

  2) När ett projekt kan äventyra en förbättring av statusen i vattenförekomsten.

- Icke-försämringskravet = försämring till en sämre klass för en enskild kvalitetsfaktor räcker för att försämring ska uppstå, även om den sammanvägda statusen inte försämras.

ÄLVRÄDDARNA

Älvräddarnas juridiska arbete

- Försöker delta i alla mål gällande vattenkraft – 30-50 hinns med.
- Viktigt för att bevaka praxisbildningen inom rättsväsendet.
- Överklagar oftast, nu med Weserdomen som argument.
- Tillsammans med SNF, WWF och Sportfiskarna har vi en ”Vattengrupp” som håller EU-kommissionen underrättade.
- **Viktiga mål just nu:**
  Näckån, HD, Torsby kraftverk, HD, Fiskodling i Storsjön, MMÖD, stort antal mål gällande gamla kraftverk som förelagts att inkomma med ansökan.
- Viktig rapport: http://www.alvraddarna.se/aktuellt/rapport-om-smaskaliga-utan-tillstand/

ÄLVRÄDDARNA

Tack för uppmärksamheten!

Älvräddarnas Samorganisation